

REFERAT Skole- og uddannelsesudvalget 2018-2021 d. 13-08-2018

Mødedato Mandag d. 13. august 2018 kl. 18:00

Mødested C.3.10

Indholdsfortegnelse

Overblik over sager vedr. specialområdet i Randers Kommunes skolevæsen.....	3
Udvikling i skoleområdets udgifter til almen- og specialundervisning.....	4
Lovgrundlag - specialpædagogisk bistand.....	7
Flytning af ansvaret for visitation til specialtilbud på skoleområdet.....	9
Differentierede takster for pladser på specialskolerne.....	11
Reduktion i specialskolernes tildeling til ikke-elev-relaterede udgifter.....	14
Principper og overordnede rammer for skoleudviklingstiltag - fuld inklusion på skoler i Randers Kc	16
Spørgsmål fra Bjarne Overmark vedr. status på Nørrevangsskolen, Rismølleskolen og Korshøjskole	19
Genbehandling af sag vedrørende fordeling af midler til ikke skoleparate børn.....	21
Sprogvurdering for børn i dagtilbud og 0. klasse.....	23
Spørgsmål om inklusion fra Autismeforeningen.....	25
Høring af udkast til plan for udsatteområdet.....	26
Ledelsestid på skoler.....	28

Punkt 102: Overblik over sager vedr. specialområdet i Randers Kommunes skolevæsen

17.03.00-A00-8-18

Resume

Forvaltningen fremlægger i denne sag et overblik over sager vedrørende specialområdet i Randers Kommunes skolevæsen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Skole- og uddannelsesudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremsætter til dette udvalgsmøde (d. 13. august 2018) og i resten af andet halvår af 2018 i alt 9 sager vedrørende specialområdet i Randers Kommunes skolevæsen. Baggrunden for sagerne er, at byrådet i to omgange har besluttet, at udgifterne til specialområdet skal reduceres samtidig med, at udgifterne til området stiger.

Med henblik på at skabe overblik over disse sager har forvaltningen udarbejdet et notat, der kort opsummerer sagerne en for en. Dette notat er vedlagt som bilag. Der er tale om følgende 9 sager:

- Udviklingen i specialområdets udgifter til almen- og specialundervisning
- Baggrundsnotat om lovgivning vedr. specialpædagogisk bistand
- Flytning af visitationen fra PPR til skoleområdet
- Differentierede takster for pladser på specialskolerne
- Reduktion i ressourcer til ikke-elev-relaterede udgifter på specialskolerne
- Betaling mellem distriktsskole og specialskoler, herunder om et solidarisk finansieringsprincip
- Fuld inklusion om skoleudvikling på to skoler
- Principper for bevilling af befordring til elever
- Forældrebetaling for specialfritidstilbud (SFO)

Økonomi

Ingen.

Bilag

Overblik over sager vedr. specialområdet i Randers Kommunes skolevæsen

Punkt 103: Udvikling i skoleområdets udgifter til almen- og specialundervisning

17.03.00-A00-9-18

Resume

I denne sag beskrives udviklingen i udgifter til almen- og specialundervisningen på skolerne i Randers Kommune.

Samtidig henvises til byrådets beslutninger om at reducere ressourcforbruget på specialområdet, første gang i forbindelse med budget 2017 og anden gang i forbindelse med budget 2018.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Skole- og uddannelsesudvalget,

1. at orienteringen om udviklingen i udgifter til almen- og specialområdet (baseret på hhv. regnskab 2014-2017 og budget 2018-22) tages til efterretning

Beslutning

Udvalget ønsker et overblik over det samlede antal elever, heraf hvor mange der vælger privatskole, hvor mange der går i almenklasser og hvor mange der går i specialklasser. Dette indbygges i den sag, der, på Bjarne Overmarks foranledning, er på dagsordenen til næste ordinære møde i udvalget d. 21. august.

Udvalget tager sagen til efterretning. Bjarne Overmark tager forbehold under henvisning til de fremsendte spørgsmål. Charlotte Broman Mølbæk tager ligeledes forbehold.

Sagsfremstilling

I denne sag beskrives udviklingen i udgifter til almen- og specialundervisningen på skolerne i Randers Kommune, se tabel 1 og figur 1 nedenfor.

Samtidig henvises til byrådets beslutninger om at reducere ressourcforbruget på specialområdet, første gang i forbindelse med budget 2017 og anden gang i forbindelse med budget 2018.

På den baggrund fremlægger forvaltningen på denne dagsorden en række forslag, der skal imødekomme beslutningerne om at reducere ressourcforbruget på specialundervisningsområdet og sikre udvikling og kvalificering af den inkluderende praksis på skolerne i Randers Kommune. Se punktet under overskriften "Overblik over sager vedr. specialområdet i Randers Kommune".

1: Udgifter til almen- og specialundervisningsområdet

Med udgangspunkt i både regnskab 2014-2017 og budget 2018-22 for skoleområdet kan nedenstående tabel opstilles.

Tabel 1: Udvikling i udgifter til almen- og specialområdet

År	R2014	R2015	R2016	R2017	B2018	B2019	B2020	B2021	B2022
	mio. kr.								
Almenområdet	443	430	426	411	409	405	401	398	396
Specialområdet	257	272	286	292	298	304	310	316	322

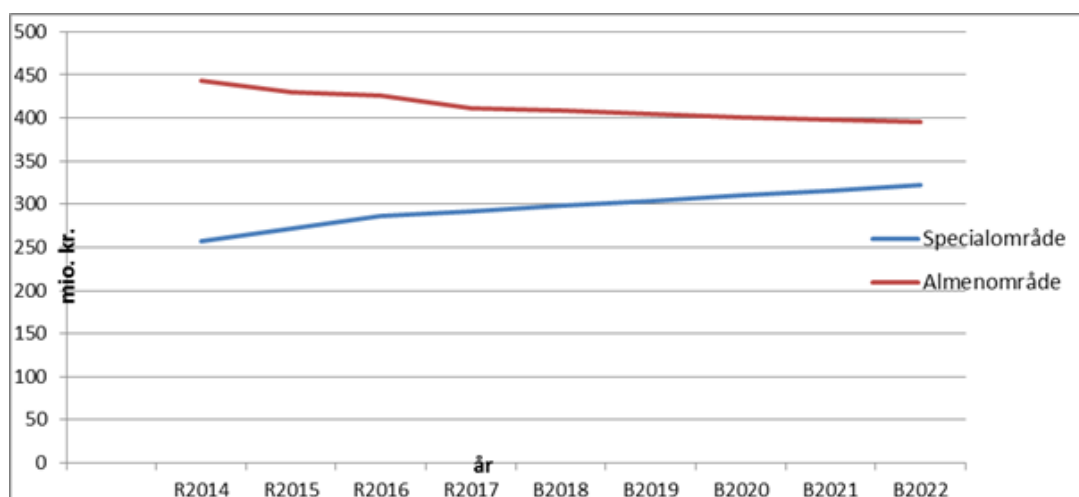
Udviklingen for almenundervisningsområdet viser et fald over alle årene, hvor der for budgetårene er 2018-22 indregnet den demografiske udvikling.

På specialundervisningsområdet ses en stigning henover årene, hvor tallene viser den faktiske udgift, mens for budgetårene 2018-22 er indregnet en stigning på 2 pct., hvilket svarer til den faktiske udvikling fra 2016 til 2017.

2: Udvikling i udgifterne til almen- og specialområdet

Udviklingen fra 2014 til 2022 kan skitseres i nedenstående figur.

Figur 1: Skoleområdets udgifter til almen- og specialundervisning

3: Tidligere beslutninger

Byrådet har to gange besluttet, at udgifterne til specialundervisning skal reduceres. Første gang i forbindelse med vedtagelsen af budget 2017:

Forvaltningen blev i budget 2017-2020 bedt om at fremlægge en plan for reduktion af udgifterne på specialundervisningsområdet. På den baggrund præsenterede forvaltningen i foråret 2017 debatoplægget Udviklingsplan for Specialundervisningsområdet. Byrådet besluttede 22. maj 2017 at sende oplægget i høring. På baggrund af høringssvarene beskriver forvaltningen forslag til den videre udvikling af specialundervisningsområdet og inklusionsindsatsen på almenområdet. Forslaget indebærer en række initiativer på kort og langt sigt, som vil sikre en reduktion i udgifterne på specialundervisningsområdet, bl.a. gennem en styrkelse af kapaciteten på almenområdet, i mellemrumstilbuddene samt i specialklasserne til at imødekomme flere elevers behov. Forvaltningen fremlægger en uddybende procesplan for børn og skoleudvalget i efteråret 2017.

Anden gang i forbindelse med budget 2018:

Budgetforlig 2018-21:

Specialundervisning (6 mio. kr. i 2018)

Specialundervisningsområdet har de seneste år og især siden skoleåret 2015/16 oplevet et øget pres og flere visitationer til de vidtgående specialtilbud på specialskolerne. Udviklingen medfører at stadig flere ressourcer overføres fra almen- til specialområdet, hvilket i sidste ende svækker mulighederne for at inkludere flest mulige elever i almenundervisningen.

Som følge heraf blev det i forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2017-2020 besluttet, at tilføre specialundervisningsområdet 13 mio. kr. til imødegåelse af et forventet underskud i regnskab 2016. Efter dækning heraf, resterer der fortsat 4 mio. kr., som er reserveret til imødegåelse af merudgifter i 2017. Herudover er der som følge af udviklingen på specialundervisningsområdet udarbejdet et forslag til en udviklingsplan for området, der henover sommeren har været i høring.

Forligspartierne lægger stor vægt på, at indsatsen på specialundervisningsområdet sker på en måde, der fagligt tilgodeser såvel elevernes behov som behovet for styring og bedst mulig anvendelse af de samlede midler indenfor skoleområdet. Forligspartierne er foreløbigt enige om at afvente det igangsatte arbejde med bearbejdning af indkomne høringssvar vedrørende den udarbejdede udviklingsplan. Fokus i planen er på faglighed og en driftsøkonomi i balance. Udvikling og implementering af nye tiltag til såvel øget inklusion i almenområdet som et mere sammenhængende specialområde tager dog tid. Forligspartierne er derfor enige om, at der ikke kan forventes balance på driftsudgifterne til specialpædagogisk bistand i 2018.

Til indfasning af ændringer på specialundervisningsområdet og udviklingen af mellemrumstilbud afsættes der 6 mio. kr. i 2018. Forligspartierne er også enige om, at drøfte økonomien inden for specialundervisningsområdet i forbindelse med budgetlægningen for 2019-2022.

4: Konklusion

Som det fremgår af tabel 1, skal der flyttes 12 mio. fra almenområdet til specialundervisningsområdet i 2019, hvis ikke der sker en ændring i forbruget af specialundervisningsressourcer eller en tilsvarende budgettilførsel.

Da byrådet i to budgetaftaler har besluttet, at ressourceforbruget til specialundervisning skal reduceres, fremlægger forvaltningen på denne dagsorden nogle forslag til, hvordan dette kan gøres.

Økonomi

Ingen

Punkt 104: Lovgrundlag - specialpædagogisk bistand

17.03.00-A00-3-18

Resume

I denne sag orienteres Skole- og uddannelsesudvalget om spørgsmål og svar på centrale spørgsmål vedrørende lovgivningen om specialpædagogisk bistand på skoleområdet (tidligere kaldet vidtgående specialundervisning).

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Skole- og uddannelsesudvalget,

1. at orienteringen om centrale elementer i lovgivningen om specialpædagogisk bistand på skoleområdet tages til efterretning.

Beslutning

Udsat - genfremsættes og sættes på næste møde sammen med en besvarelse af Bjarne Overmaks spørgsmål vedr. samme fra den 5. juli 2018

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Skole- og uddannelsesudvalget om spørgsmål og svar på centrale spørgsmål vedrørende lovgivningen om specialpædagogisk bistand (tidligere kaldet vidtgående specialundervisning).

Baggrunden er, at Skole- og uddannelsesudvalget den 24. april 2018 drøftede en række tiltag til udvikling af specialområdet og i den sammenhæng efterspurgte viden om lovgivningen vedr. den specialpædagogiske bistand.

Spørgsmål og svar om lovgivningen er beskrevet i det vedlagte baggrundsnotat under følgende overskrifter:

- Hvad er specialpædagogisk bistand? (§ 3 stk. 2 og 3 i folkeskoleloven, § 9 i BEK. 2014 og VEJL. 2015 kap. 4)
- Hvad er ikke specialpædagogisk bistand? (§ 3a og § 5, stk. 5 i folkeskoleloven)
- Hvem kan få specialpædagogisk bistand? (§ 3 og § 12 stk. 2 i folkeskoleloven og § 2 og § 3 i BEK. 2014)
- Hvem indstiller til en pædagogisk psykologisk vurdering (§ 12 stk. 2 i folkeskolelovens og § 2 og § 3 i BEK. 2014)
- Hvem beslutter, om barnet skal tilbydes specialpædagogisk bistand? (§ 45, stk. 2 i folkeskoleloven)
- Hvordan organiseres specialpædagogisk bistand? (§ 8 og § 9 i BEK. 2014 samt nr 39 i VEJL. 2015)
- Hvem beslutter, hvilket specialpædagogisk tilbud eleven skal have? (§ 2 og 4 i BEK. 2014)
- Revisitation - skolelederen skal følge op på den specialpædagogiske bistand (§ 7 i BEK. 2014)
- Skolelederens selvstændige kompetence (§ 45 stk. 2 i folkeskoleloven)
- Hvilke klagemuligheder har forældre? (§ 45, stk. 2 og § 51 i folkeskoleloven § 25 i forvaltningsloven)
- Kan en klage have opsættende virkning? (jf. meddelelse fra Klagenævnet for vidtgående Specialundervisning, 30. november 2011)
- Afgørelse i forvaltningsretlig forstand (Kapitel 2 BEK. 2011)

Gennemgangen af spørgsmål og svar vedr. lovgivningen om specialpædagogisk bistand er baseret på følgende lovstof:

- "Folkeskoleloven", udgave fra 2017 (FSKL, 2017)
- "Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand", 2014 (BEK. 2014)

- "Vejledning om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand", 2015. (VEJL. 2015). Bekendtgørelse og vejledning uddyber og forklarer reglerne i folkeskoleloven.
- "Vejledning om sagsbehandling i sager om specialundervisning", 2011 (BEK 2011)
- <https://uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/inklusion/regler-om-inklusion> (UVM)

Vedlagt er "Klagevejledning til forældre, Center for Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Randers Kommune".

Økonomi

Ingen

Bilag

Baggrundsnotat de lovgivningsmæssige rammer om den specialpædagogiske bistand

Bilag til baggrundsnotat vedr. regler om specialpædagogisk bistand

Punkt 105: Flytning af ansvaret for visitation til specialtilbud på skoleområdet

17.03.00-A00-5-18

Resume

I denne sag fremsætter forvaltningen forslag om at flytte ansvaret for visitation til specialklasser og -skoler fra PPR til skoleområdet fra 1. oktober 2018.

Formålet er at tydeliggøre skolelederens selvstændige kompetence i forbindelse med visitationen af en elev til et specialtilbud samt at skabe en tydeligere ansvars- og rollerfordeling mellem skoleleder, central visitationsenhed og PPR i forbindelse med visitationsopgaven.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Skole- og uddannelsesudvalget,

1. at forslaget om at flytte ansvaret for visitationen til specialklasser- og skoler fra PPR til skoleområdet fra d. 1. oktober 2018 godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bjarne Overmark, Charlotte Broman Mølbæk og Christina Kjærsgaard stemmer imod.

Sagsfremstilling

I denne sag fremsætter forvaltningen forslag om at flytte ansvaret for visitation til specialklasser- og skoler fra PPR til skoleområdet fra 1. oktober 2018.

Formålet er at tydeliggøre skolelederens selvstændige kompetence i forbindelse med visitationen af en elev til et specialtilbud samt at skabe en tydeligere ansvars- og rollefordeling mellem skoleleder, central visitationsenhed og PPR i forbindelse med visitationsopgaven.

Ansvaret for visitationen blev i 2016 flyttet fra skoleområdet til PPR. Målet var at samle det økonomiske og det faglige ansvar for visitationen i PPR. Flytningen blev imidlertid ikke fuldt gennemført, idet kun visitationsopgaven blev flyttet til PPR, mens det økonomiske ansvar for visitationerne forblev på skoleområdet.

På den baggrund har forvaltningen fundet anledning til at genoverveje organiseringen af visitationen. Dette blev ligeledes anbefalet af de temagrupper, der blev nedsat i forbindelse med udviklingen af det specialpædagogiske område.

Nedenfor opsummeres kort hvordan Randers Kommunes visitationspraksis ser ud i dag og herefter de ændringer, der foreslås. Til sidst beskrives det forberedende arbejde samt en tidsplan for ændringerne. Forvaltningen har desuden udarbejdet et notat, der beskriver disse punkter nærmere. Notatet er vedlagt som bilag.

Visitationspraksis i Randers Kommune i dag

I henhold til Folkeskoleloven skal specialpædagogisk bistand som udgangspunkt gives på elevens egen skole, men det kan være nødvendigt, at eleven henvises til en anden skole, hvis almenskolen ikke selv råder over et relevant undervisningstilbud.

Hvis en skoleleder vurderer, at en elevs undervisningsbehov ikke kan imødekommes inden for rammerne af den almindelige undervisning, skal skolelederen indstille eleven til en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV). PPV'en udarbejdes af PPR, og har til formål at belyse elevens kompetencer med henblik på at yde skolen samt eleven og forældrene rådgivning om tilrettelæggelsen af og indholdet i en undervisning, der kan tilgode elevens særlige behov og forudsætninger.

Hvis konklusionen i PPV'en er, at der bør iværksættes specialpædagogisk bistand, fremsender PPR ligeledes forslag om formen, omfanget og indholdet i den specialpædagogiske bistand til skolelederen. Skolelederen træffer derefter ud fra en samlet vurdering beslutning om, hvordan den specialpædagogiske bistand skal gennemføres.

Vurderer skolelederen, at elevens behov bedst tilgodeses i et specialtilbud, indsender skolen indstillingspapirer samt PPV'en til den centrale visitation i PPR. Ved visitationsmødet vurderes det, hvilket specialtilbud der bedst vil kunne imødekomme barnets behov. Ved visitationsmøderne vurderes ikke, om skolen i tilstrækkeligt omfang har afsøgt muligheder inden for egne rammer.

Forslag til ændringer i relation til visitationsopgaven

Forvaltningen foreslår, at den centrale opgave i forbindelse med visitation til specialskoler- og klasser flyttes fra PPR til skoleområdet, således at ansvaret placeres hos en fagperson/fagpersoner med reference til skolechefen. Flytningen kan ske fra 1. oktober 2018 og betyder konkret, at medarbejderressourcer tilknyttet visitationsopgaven flyttes fra PPR til skoleområdet, ligesom bevillingen til opgaven flyttes.

Den centrale visitationsenhed vil i en ny organisering få et afgrænset mandat ift. visitationsopgaven, så det tydeliggøres, at det er skolelederen, der med baggrund i en pædagogisk-psykologisk vurdering og i dialog med forældre, elev og lærere skal vurdere, om en elev har behov for specialpædagogisk bistand, og i givet fald om eleven skal henvises til et skoletilbud uden for den almindelige undervisning på distriktsskolen. Den centrale visitationsenhed vil desuden have til opgave at kvalitetssikre skolernes indstilling til specialpædagogisk bistand, således at visitationsenheden vurderer, om skolen i tilstrækkeligt omfang har afsøgt mulighederne indenfor egne rammer.

PPR vil fortsat have ansvaret for at rådgive skolerne ift. den forebyggende praksis og for at udarbejde PPV'er.

Med en flytning af visitationen til skoleområdet vil skolelederens selvstændige kompetence i forbindelse med visitationen af en elev til et specialtilbud komme til at fremstå tydeligere. Samtidig adskilles PPRs rolle som på den ene side rådgiver for skolerne ift. den forebyggende praksis og på den anden side beslutningstager ift. visitationen, idet sidstnævnte opgave fremover varetages af visitationsenheden under skoleområdet.

Forberedende arbejde og tidsplan

Forvaltningen forbereder flytningen af visitationen, så den kan være gennemført 1. oktober i en ny organisering. Herefter påbegyndes et arbejde med at justere arbejdsgangene i forbindelse med visitationsopgaven, så skolelederens selvstændige kompetence i forbindelse med visitationen kan tydeliggøres, og der bliver en tydelig rolle- og ansvarsfordeling mellem hhv. skolelederen, visitationen og PPR i forbindelse med visitationen til specialtilbud.

Samtidig vil der i dialog med skolerne og i samarbejde med PPR blive sat et forstærket fokus på kvalificering af skolernes inkluderende praksis, så behov for visitation til specialtilbud i videst muligt omfang kan forebygges.

Økonomi

Medarbejderressourcer samt bevilling til visitationsopgaven flyttes fra PPR til skoleområdet fra 1. oktober 2018.

I 2018-priser svarer det til 897.900 kr. for hele 2018 og 224.500 kr. for perioden oktober, november og december.

Bilag

Ny organisering af visitationen til specialtilbud på skoleområdet

Punkt 106: Differentierede takster for pladser på specialskolerne

17.03.00-A00-4-18

Resume

I denne sag fremsætter forvaltningen forslag om indførelse af differentierede takster for pladser på specialskolerne; Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen fra 1. januar 2019.

Formålet er, at en øget gennemsigtighed gennem de differentierede takster skal understøtte, at der træffes omkostningsbevidste valg, når de enkelte visiteringer skal foretages. Dette fortsat inden for de fagligt forsvarlige løsninger. Samtidig muliggør indførelse af en takstmodel, der i højere grad end den nuværende model afspejler de faktiske omkostninger for pladserne på specialskolerne, at der kan afregnes med visiterende kommuner svarende til den faktiske omkostning ved en elevs plads på en specialskole.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byrådet via Økonomiudvalgets samt Skole- og uddannelsesudvalgets godkendelse,

1. at der fra 1. januar 2019 indføres differentierede takster for pladser på specialskolerne; Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sag om tildelingsmodel 21. august tilføjes om incitamentsstruktur.

Sagsfremstilling

I denne sag fremsætter forvaltningen forslag om indførelse af differentierede takster for pladser på specialskolerne; Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen fra 1. januar 2019, se vedlagt notat.

Formålet er, at en øget gennemsigtighed gennem de differentierede takster skal understøtte, at der træffes omkostningsbevidste valg, når de enkelte visiteringer skal foretages. Dette fortsat inden for de fagligt forsvarlige løsninger. Samtidig muliggør indførelse af en takstmodel, der i højere grad end den nuværende model afspejler de faktiske omkostninger for pladserne på specialskolerne, at der kan afregnes med visiterende kommuner svarende til den faktiske omkostning ved en elevs plads på en specialskole.

Baggrund:

Baggrunden for forslaget er, at byrådet to gange har besluttet, at udgifterne til specialundervisning skal reduceres. Første gang i forbindelse med vedtagelsen af budget 2017-21 og anden gang i forbindelse med budget 2018-21, jf. sag vedr. "Udvikling i skoleområdets udgifter til almen- og specialundervisning", hvor dette udfoldes nærmere.

Nuværende ressourcefordelingsmodel for specialområdet:

Jf. den nuværende ressourcefordelingsmodel for specialområdet skal distriktsskolerne betale samme pris pr. årspads for alle elever, der henvises til et specialundervisningstilbud i Randers Kommune, dog undtagen Vesterbakkeskolen. I 2018/19 er det 192.000 kr. pr. elev. Elever, der henvises til Vesterbakkeskolen, er udgiftsneutrale for distriktsskolerne, idet udgiften til specialundervisning finansieres centralt af skoleområdet.

Da udgiften pr. elev på Firkløverskolen er højere end den aftalte pris pr. årspads, finansieres forskellen mellem Firkløverskolens udgift pr. elev og betalingen for en årspads også centralt af skoleområdet, se udgiften pr. elev på de to skoler i tabel 1.

Tabel 1. Udgiften pr. elev i specialskolerne, 2018

	Kr.	Skole	SFO	Øvrige udgifter og overhead	I alt
Firkløverskolen		283.836	92.887	94.492	471.215
Vesterbakkeskolen		281.837	102.275	93.673	477.785

Forvaltningen foreslår:

Det foreslås, at der indføres tre takstkategorier for undervisningen på specialskolerne; Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen, mens der fortsat kun anvendes én takst for en SFO-plads, se nedenfor.

Forslaget bygger på en uændret model for betaling mellem distriktsskole og specialskolerne.

Kategori 1 afspejler den mindst ressourcekrævende specialpædagogiske indsats og kan f.eks. omfatte elever, som kan gå på hold med mere end fem elever. Elever i denne kategori er elever, som på længere sigt vil kunne komme i betragtning til et mindre vidtgående skoletilbud.

Kategori 2 afspejler den specialpædagogiske indsats, der gives i henhold til eksisterende ressourcefordeling som ovenfor beskrevet. Det svarer således ressourcemæssigt til nuværende takst pr. elev, hvor der er taget udgangspunkt i minimumstimetallet og en holdstørrelse på fem elever. Denne kategori kan omfatte elever, der kan deltage i holdundervisning på små hold med tre til fem elever i kortere perioder.

Kategori 3 afspejler den mest ressourcekrævende specialpædagogiske indsats, som f.eks. vil omfatte elever, der har skolevægrings- eller en anden form for isolationsproblematikker og elever, hvis behov for ekstra individuel støtte og sikkerhed kræver mange medarbejderressourcer, f.eks. til en-til-en undervisning. Det kan f.eks. være i forbindelse med elever med multiple funktionsnedsættelser, infantil autisme, svære emotionelle vanskeligheder og svær ADHD.

I forbindelse med budgetlægningen for 2019 vil taksterne for de tre kategorier blive beregnet endeligt. Taksterne i det vedlagte notat (tabel 2) skal således blot illustrere, hvordan forslaget om tre takster for hver af de to specialskoler kan se ud.

Det er de visitationsansvarlige, der skal indplacere eleven i den relevante kategori i forbindelse med den årlige reevaluation. Det er således også her, det er muligt med afsæt i en pædagogisk psykologisk vurdering at placere eleven i et mindre indgribende tilbud.

Jf. ovenfor bygger forslaget om differentierede takster på den nuværende model for betaling mellem distriktsskole og specialskolerne.

Skole- og uddannelsesudvalget genbehandler på dette udvalgsmøde (d. 13. august 2018) et forslag til en proces for revidering af den økonomiske tildelingsmodel på skoleområdet.

I den sammenhæng vil der også blive fremsat en sag med forslag til ny model for betaling mellem distriktsskole og specialskolerne baseret på de differentierede takster for pladser på specialskolerne. Denne model vil som i dag indeholde et solidarisk finansieringsprincip.

Økonomiske konsekvenser

De foreslåede takstkategorier er udarbejdet, så de alt andet lige ikke ændrer ved specialskolernes nuværende budgetter i skoleåret 2018/19. Den konkrete kategorisering af eleverne og fremtidige visiteringer kan fremadrettet ændre ved grundlaget for dette.

Den øgede gennemsigtighed gennem disse takster øger beslutningstagernes mulighed for at træffe omkostningsbevidste valg, når de enkelte visiteringer skal foretages. Dette fortsat inden for de fagligt forsvarlige løsninger.

I skoleåret 2017/18 kommer ca. 20% af eleverne på Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen fra andre kommuner. De ændrede takster vil således øge kommunens provenu for elever, som kommer fra andre kommuner. Med den foreslåede kategori 3-takst vil den eksterne takst for undervisningsdelen stige fra 985 kr. pr. dag pr. elev til 1.477 kr. pr. dag pr. elev.

Da de fleste kommuner primært sender elever med størst vidtgående specialpædagogisk behov til skoletilbud uden for deres kommunegrænse, formodes det, at de mellemkommunale indtægter alt andet lige vil stige ved indførelse af differentierede takster for pladser på specialskolerne.

Hvis alle eksterne elever visiteres til kategori 3, vil det betyde en øget indtjening på ca. 2,3 mio. kr. i 2019.

Økonomi

I skoleåret 2017/18 kommer ca. 20 % af eleverne på Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen fra andre kommuner. De ændrede takster vil således øge kommunens provenu for elever, som kommer fra andre

kommuner. Med den foreslåede kategori 3-takst vil den eksterne takst for undervisningsdelen stige fra 985 kr. pr. dag pr. elev til 1.477 kr. pr. dag pr. elev.

Da de fleste kommuner primært sender elever med størst vidtgående specialpædagogisk behov til skoletilbud uden for deres kommunegrænse, formodes det, at de mellemkommunale indtægter alt andet lige vil stige ved indførelse af differentierede takster for pladser på specialskolerne.

Såfremt alle eksterne elever visiteres til kategori 3, vil det betyde en provenue på ca. 2,3 mio. kr. i 2019 fordelt med 537.000 kr. på Børn og Skoles område og 1,715 mio. kr. på Økonomiudvalgets område. Det endelige beløb vil først kendes, når samtlige elever er revisiteret. Provenuet på Børn og Skoles område vil blive anvendt til at reducere det aktuelle merforbrug på specialundervisningsområdet.

Bilag

Differentierede takster for pladser i specialskoler i Randers Kommune

Punkt 107: Reduktion i specialskolernes tildeling til ikke-elev-relaterede udgifter

17.03.00-A00-7-18

Resume

I denne sag fremsætter forvaltningen forslag om at reducere ressourcerne til ikke-elev-relaterede udgifter på specialskolerne; Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen, med tre mio. kroner. Reduktionen foreslås at træde i kraft fra 1. januar 2019.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byrådet via Økonomiudvalget samt Skole- og uddannelsesudvalget,

1. at specialskolernes ressourcer til ikke-elev-relaterede udgifter reduceres med 3 mio. kr. i 2019.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Charlotte Broman Mølbæk og Bjarne Overmark stemte imod.

Mindre udtalelse fra Charlotte Broman Mølbæk: SF stemmer imod flere besparelser på specialundervisningsområdet, da vi mener, at der bør tilføres området penge, således vi investerer i kommunens mest sårbare børn, og giver dem bedre mulighed for at udnytte deres potentiale og få et godt liv. SF er enig i de bekymringer, høringssvarene fra Vesterbakkeskolen og Firkløverskolen giver udtryk for.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremsætter i denne sag forslag om at reducere ressourcerne til ikke-elev-relaterede udgifter på specialskolerne; Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen med 3 mio. kr. Beløbet er baseret på et skøn ud fra den samlede tildeling, og en vurdering af, hvordan det vil påvirke skolernes økonomi, således at de fortsat kan opretholde den nødvendige kvalitet.

Nedenfor beskrives kort baggrunden for forslaget, den nuværende tildelingsmodel, forslaget til reduktion samt konsekvenserne af dette. Vedlagt er bilaget "Reduktion i specialskolernes tildeling til ikke-elev-relaterede udgifter", hvor punkterne uddybes yderligere.

Forslaget om en reduktion af ressourcerne til ikke-elev-relaterede udgifter har desuden været i høring hos Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen. Skolernes høringssvar er ligeledes vedlagt sagen. De i høringssvarene beskrevne konsekvenser vil, hvis forslaget vedtages, indgå i drøftelser om prioriteringer mellem skolerne og skolechefen.

Baggrund for forslaget

Forvaltningen blev i forbindelse med Budget 2017-20 bedt om at fremlægge en plan for, hvordan flere ressourcer på skoleområdet kan forblive i almenundervisningen gennem en reduktion af udgifterne på specialområdet. På baggrund af dette blev der nedsat fire temagrupper bestående af repræsentanter fra skoleområdet, som havde til formål at afgive anbefalinger vedrørende udviklingen af specialområdet.

Temagruppe 4, der afgav anbefalinger vedrørende den økonomiske tildelingsmodel, anbefalede i denne forbindelse, at ressourcetildelingen til specialskolerne - herunder tildelingen til øvrige udgifter end elev-relaterede udgifter - revurderedes med henblik på harmonisering mod de øvrige skoler i Randers Kommune. Forvaltningen fremsætter på baggrund af dette forslag om en reduktion i ressourcerne til ikke-elev-relaterede udgifter på specialskolerne Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen.

I forbindelse med Budget 2018-21 var forligspartierne enige om, at der ikke kan forventes balance i driftsudgifterne til specialpædagogisk bistand i 2018, og at økonomien indenfor specialundervisningsområdet skal drøftes igen i forbindelse med budget 2019-22.

Den nuværende tildelingsmodel

Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen blev i budget 2018 tildelt henholdsvis 6,76 mio. kr. og 5,61 mio. kr. til ledelse, administrative medarbejdere samt konsulentteams bestående af terapeuter og psykologer. Herudover blev der afholdt lønudgift på i alt 1,66 mio. kr. til skolelederne centralt. Denne udgift indgår således ikke i specialskolernes decentraliseringsaftale.

Udover midler til lønninger tildeles skolerne et grundbeløb til henholdsvis kontorhold, materialer og drift af biler. I budget 2018 blev Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen tildelt henholdsvis 0,49 mio. kr. og 0,44 mio. kr. hertil.

Forslag til reduktion af ressourcer til ikke-elev-relaterede udgifter

Forvaltningen foreslår, at specialskolernes ressourcer til ikke-elev-relaterede udgifter reduceres med i alt 3,0 mio. kr. Det foreslås forholdsmæssigt fordelt, så Firkløverskolens budget reduceres med 1,68 kr., mens Vesterbakkeskolens budget reduceres med 1,32 mio. kr.

Reduktionen foreslås foretaget på de faste udgifter for derved at bibeholde de elev-afhængige aktiviteter nogenlunde uændrede. Forvaltningen vurderer, at der fortsat vil være mulighed for at opretholde kvaliteten i de bidrag, konsulenterne på specialskolerne yder.

Konsekvenser af forslaget

Det vil være nødvendigt for de 2 skoler at prioritere ud fra de ressourcer, der vil være til rådighed. Det formodes at der vil være en reduktion i den tid som interne konsulenter kan yde supervision til medarbejdere og teams, ligeledes vil det være en nedgang i muligheden for at lave interne kurser. Det må også formodes at der skal prioriteres i antallet af kurser der udbydes til eksterne.

Økonomi

Vedtages forslaget vil den reducerede tildeling til specialskolerne betyde en besparelse på 3 mio. kr. i specialskolernes budget fra 2019.

Udgifterne til ledelse og konsulenter vil således reduceres fra størrelsesordenen 45.000 kr. per elev til cirka 35.000 kr. per elev, om året. Ressourcerne vil stadig blive anvendt differentieret i forhold til elevernes behov.

Dernæst vil en reduktion i specialskolernes budgetrammer betyde en mindre reduktion i provenuet fra salg af pladser til eksterne kommuner, idet taksterne for begge specialskoler vil blive reduceret med ca. 34 kr. pr. dag. Ca. 20 pct. af eleverne på Firkløverskolen og Vesterbakkeskolen kommer fra andre kommuner. Som følge af en reduceret takst vil indtægten fra andre kommuner blive 639.000 kr. mindre.

Tabel 1 viser en samlet oversigt over de økonomiske konsekvenser.

Tabel 1: Oversigt over de økonomiske konsekvenser

	Økonomisk konsekvens i 1.000 kr.
Firkløverskolen	-1.680
Vesterbakkeskolen	-1.320
Børn & Skole - reduceret indtægt	602
Økonomiudvalget - reduceret indtægt	37
I alt	-2.361

Bilag

Reduktion i specialskolernes tildeling til ikke-elev-relaterede udgifter

Høringssvar Firkløverskolen

Høringssvar Vesterbakkeskolen

Punkt 108: Principper og overordnede rammer for skoleudviklingstiltag - fuld inklusion på skoler i Randers Kommune

17.00.00-A00-4-18

Resume

På baggrund af drøftelse og beslutning i Skole- og uddannelsesudvalget d. 24. april og 12. juni 2018 fremlægger forvaltningen forslag til principper og overordnede ramme for iværksættelse af fuld inklusion som skoleudvikling på udvalgte skoler fra skoleåret 2019/2020. Forvaltningen indstiller, at disse principper og den overordnede ramme godkendes samt at Vestervangsskolen og Hobrovejens Skole udpeges til at deltage i udviklingsindsatsen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Skole- og uddannelsesudvalget,

1. at de overordnede principper og rammer for iværksættelse af fuld inklusion som skoleudviklingstiltag fra 2019/2020 godkendes.
2. at Vestervangsskolen og Hobrovejens Skole udpeges som deltagende skoler i skoleudviklingstiltaget.

Beslutning

Udsat til den 21. august.

Sagsfremstilling

Baggrund

Forvaltningen fremlægger i denne sag forslag til principper og overordnet ramme for iværksættelse af fuld inklusion som skoleudviklingstiltag på udvalgte skoler fra skoleåret 2019/2020.

Forslaget fremlægges i forlængelse af tidligere drøftelser og behandling i Skole- og uddannelsesudvalget:

- Skole- og uddannelsesudvalget drøftede den 24. april 2018 en række forslag til udvikling af specialområdet i Randes Kommunes skolevæsen, herunder forslag om iværksættelse af prøvehandling med fuld inklusion på udvalgte skoler. Skole- og uddannelsesudvalget besluttede på samme møde, at forvaltningen skulle beskrive nærmere, hvordan et tiltag vedrørende fuld inklusion kunne tilrettelægges.
- Skole- og uddannelsesudvalget drøftede d. 12. juni 2018 forvaltningens forslag til principper og overordnet ramme for iværksættelse af fuld inklusion som skoleudviklingstiltag på udvalgte skoler. Drøftelsen blev indledt med eksternt besøg af Micki Sunesen (ph.d), Maria Virhøj Madsen (leder af PPR) samt Klaus Viggers (skoleleder på Vesterbakkeskolen), der havde til formål at bibringe udvalget faglige perspektiver i forhold til målsætningen om fuld inklusion som skoleudviklingsprojekt. Skole- og uddannelsesudvalget besluttede på baggrund heraf at afholde et temamøde d. 13. august 2018 for hele byrådet vedrørende inklusion og udsætte beslutningen vedrørende fuld inklusion som skoleudviklingstiltag til det efterfølgende udvalgs møde.

Temamødet vedrørende inklusion afholdes samme dag som udvalgs mødet. Til temamødet har byrådsmedlemmerne mulighed for at drøfte inklusion ved seks stationer med følgende aktører:

- Maria Virhøj Madsen, PPR-leder og Klaus Viggers, skoleleder på Vesterbakkeskolen
- Elsebeth Andersen, skoleleder på Vestervangsskolen, Mogens Bang Thomassen, skoleleder på Hobrovejens Skole, og Wivi Bak Hoijer, skoleleder på Firkløverskolen
- Elisabeth Sørensen, Næstformand af Landsforening Autisme, Kreds Østjylland
- Micki Sunesen, ph.d
- Pernille Rosenkilde, inklusionsaktør på Vestervangsskolen og Maj-Brit Sandholm, inklusionsaktør på Blicherskolen
- Pia Hardenberg, forfatter af bogen "Inklusion i folkeskolen - til gavn for hvem?".

Nedenfor gennemgås kort formålet med iværksættelse af fuld inklusion som skoleudviklingstiltag på udvalgte skoler. Derefter præsenteres forvaltningens forslag til principper for initiativet, forslag til udpegning af deltagende skoler, forvaltningens forberedelse af tiltaget samt tidsplan. Vedlagt er bilaget "Principper og overordnet ramme for iværksættelse af skoleudvikling", som indeholder en uddybende beskrivelse af punkterne.

Desuden er publikationen "Inkluderende læringsfællesskaber for alle børn" fra Rådet for Børns Læring vedlagt som yderligere vidensgrundlag. Publikationen sætter fokus på inklusion og har til formål at skabe et nyt grundlag for debatten om inklusion. I publikationen fremgår Rådets definition af inklusion, en beskrivelse af udviklingen indenfor inklusionsområdet i folkeskolen og eksempler på nye veje til bedre inklusion.

Formål med iværksættelse af fuld inklusion som skoleudviklingstiltag

Med begrebet fuld inklusion henvises til et mål om at skabe skole for alle børn og unge i det lokale skoledistrikt, uanset baggrund og forudsætninger.

I drøftelser om udviklingen af den inkluderende skole er der en tendens til at forklare elevernes vanskeligheder som enten iboende dem selv eller i konteksten. Men begge forklaringer kan ikke stå alene, og der er i stedet behov for et mere helhedsorienteret syn på de specialpædagogiske problemstillinger, hvis inklusion skal fungere. Det er hensigten, at netop dette skoleudviklingstiltag hen imod fuld inklusion på udvalgte skoler skal medvirke til at udvikle og implementere et sådan helhedsorienteret syn.

Det er væsentligt at understrege, at der med dette tiltag tages et skridt i en langsigtet proces, som vil forløbe over en længere årrække. Det skyldes, at fuld inklusion er en kompleks opgave, som skal løses i fællesskab af alle parter omkring folkeskolen og gennem en række tiltag, hvoraf effekten først vil kunne ses over tid.

Principper for skoleudviklingstiltaget

Forvaltningen foreslår følgende principper for skoleudviklingstiltaget:

- Fuld inklusion som skoleudvikling skal beskrives og formes lokalt på skolerne i tæt dialog med bestyrelser og forældre i tråd med en fælles vision for folkeskolerne i Randers Kommune, herunder strategien skolen for alle. Det vil således være den enkelte skole, der skal definere ambitionsniveauet for indsatsen (bl.a. ift. antal klasser/årgange, der skal indgå og med hvilken indfasning).
- Iværksættelse af fuld inklusion som skoleudvikling vil forudsætte et growth mind-set, at mangfoldighed ses som en styrke, at eksklusionsmekanismer afdækkes og at skolerne videreudvikler og udbygger deres kapacitet til at imødekomme elevernes forskellige forudsætninger.
- Iværksættelse af fuld inklusion forudsætter, at der på skolerne er et tæt fagprofessionelt samarbejde via de professionelle læringsfællesskaber (PLF). På den måde muliggøres, at alle kompetencer kan komme i spil, og der kan opstå fælles læring som afsæt for udvikling af en bæredygtig pædagogisk praksis på skolen. Ovennævnte forudsætter igen tydelig skoleledelse tæt på praksis i klasserummet.
- Iværksættelse af fuld inklusion som skoleudvikling skal basere sig på anbefalingerne fra inklusionseftersynet.

Udpegning af deltagende skoler

Flere skoler har tilkendegivet interesse for at iværksætte fuld inklusion som skoleudvikling. Forvaltningen foreslår, at Skole- og uddannelsesudvalget beder Vestervangsskolen og Hobrovejens Skole om at deltage.

Hobrovejens skole er en 0. - 6. classeskole og elever herfra skal, når de starter i 7. klasse, begynde på Vestervangsskolen, som er en 0. - 9. classeskole. På den måde er de to skoler forbundet. Hvis disse skoler udvælges, kan der opnås erfaringer med, hvordan indsats og udvikling bedst muligt spiller sammen. Yderligere er begge skoler store nok til, at der bliver plads til at udvikle på flere områder. Hvis udvalget tiltræder dette, skal det behandles i de to skolers bestyrelser og MED-udvalg.

Forvaltningens forberedelse af iværksættelse af fuld inklusion på to skoler

Forvaltningen lægger op til at den eksisterende kapacitet, viden og erfaringer, der er på skolerne i kommunen og hos lokale aktører, som fx UU, PPR og Myndighedscentret, bringes i spil i forbindelse med forberedelsen af skoleudviklingstiltaget, ligesom det foreslås at der indhentes viden fra andre kommuner.

Der lægges desuden op til at ledere og medarbejdere på de deltagende skoler i høj grad selv får mulighed for at beskrive den udvikling og de tiltag, der passer bedst til deres skole - da dette vurderes som afgørende for succesen af initiativet.

Forvaltningen vil forestå ovennævnte proces i forbindelse med forberedelse og planlægning af tiltagene evt. med ekstern bistand. Processen vil kræve, at der afsættes ressourcer til, at medarbejdere på de deltagende skoler kan deltage i udviklingsarbejdet, se nærmere under økonomi.

Tidsplan

Forvaltningen lægger op til, at første halvdel af skoleåret 2018/19 anvendes til en forberedelse- og analysefase. Derefter anvendes anden halvdel af skoleåret 2018/2019 til konkret planlægning.

Implementeringen af tiltag på de deltagende skoler forventes dermed at kunne starte ved skoleåret 2019/20.

Økonomi

Udviklingsprocessen vil kræve, at der afsættes ressourcer til, at medarbejderne på de deltagende skoler gives tid til at deltage i det forberedende udviklingsarbejde. Derfor foreslås det, at der gives en ramme på kr. 500.000 pr. deltagende skole. Herudover foreslår forvaltningen, at der afsættes yderligere 250.000 kr. til ekstern konsulentbistand.

Forvaltningen foreslår dermed samlet, at der afsættes 1,25 mio. kr. til forberedelsesfasen, og at disse finansieres af kommunens samlede budget til specialundervisning.

På baggrund af skolernes arbejde vil der ultimo 2018 være overblik over de udviklingstiltag, der skal igangsættes. Udvalget vil på baggrund heraf få en tilbagemelding og en beskrivelse af de ressourcer, der skal bruges til at understøtte og implementere tiltagene.

Bilag

Principper og overordnet ramme for iværksættelse af skoleudvikling – fuld inklusion på udvalgte skoler

Rådet for Børns læring - Inkluderende læringsfællesskaber for alle børn

Punkt 109: Spørgsmål fra Bjarne Overmark vedr. status på Nørrevangsskolen, Rismølleskolen og Korshøjskolen

00.01.00-G01-80-18

Resume

Bjarne Overmark har i mail af d. 20. marts 2018 fremsendt spørgsmål om status på Nørrevangsskolen, Rismølleskolen og Korshøjskolen. Forvaltningen har udarbejdet svar til drøftelse. Sagen er udsat fra Skole- og uddannelsesudvalget møder d. 24. april, 15. maj og 12. juni.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til skole- og uddannelsesudvalget

1. at sagen drøftes.

Skole- og uddannelsesudvalget, 24. april 2018, pkt. 58:
Udsat.

Skole- og uddannelsesudvalget, 15. maj 2018, pkt. 80:
Udsat.

Fraværende: Charlotte Broman Mølbæk

Skole- og uddannelsesudvalget, 12. juni 2018, pkt. 91:
Udsat til næste møde.

Beslutning

Sagen genoptages og suppleres med forvaltningens vurdering.

Sagsfremstilling

Bjarne Overmark fremsendte i mail af 20. marts 2018 følgende:

"Til næste møde i Skoleudvalget anmodes om en status på følgende skoler:

Nørrevang, Rismølle og Korshøj.

Hvilke initiativer er der taget og hvilke initiativer mangler?

Hvilke problemer er uløste?"

Forvaltningen har udarbejdet et notat, som beskriver en overordnet status for henholdsvis Nørrevangsskolen, Rismølleskolen og Korshøjskolen med udgangspunkt i skolernes skolerapporter, som blev forelagt skole- og uddannelsesudvalget d. 20. marts 2018 sammen med skolernes aftalemål for perioden 2018-2020. Drøftelse af forvaltningens notat er udsat fra Skole- og uddannelsesudvalget møder d. 24. april, d. 15. maj og 12. juni.

Skolerapporter og aftaler er vedlagt sagen som bilag. Af disse fremgår følgende:

- Skolernes egne beskrivelser af arbejdet med aftalemål for 2017
- Skolernes vurdering af resultaterne af arbejdet med aftalemål for 2017
- Skolernes vurdering af resultaterne i skolerapporten for skoleåret 2016/2017 samt
- Skolernes aftalemål- og indsatser.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Korshøjskolen Aftale og skolerapport

Rismølleskolen - Aftale og skolerapport

Nørrevangsskolen Aftale og Skolerapport

Svar på spørgsmål fra Bjarne Overmark vedr. Nørrevang, Rismølle og Korshøj

Punkt 110: Genbehandling af sag vedrørende fordeling af midler til ikke skoleparate børn

28.00.00-A00-20-18

Resume

Byrådet har afsat 1 mio. kr. årligt til at målrette at ikke-skoleparate børn kan få skoleudsættelse. Fordelingen af midlerne har tidligere været behandlet i Børne- og familieudvalget og i Skole- og uddannelsesudvalget med forskelligt resultat, hvorfor sagen genbehandles.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget via Børne- og familieudvalget og Skole- og uddannelsesudvalget

1. at det besluttes hvorvidt midlerne til ikke- skoleparate børn skal fordeles ligeligt mellem børnehaverne, eller
2. at det besluttes at der etableres en kombineret ordning med konkret understøttelse af de ikke-skoleparate børn, og hvor den resterende del af midlerne fordeles ligeligt til børnehaverne.

Børne- og familieudvalget , 6. juni 2018, pkt. 69:

Drøftet. Udvalget indstiller til Økonomiudvalget, at det 1. at godkendes med en bemærkning om at pengene målrettes skoleparathed.

Henning Jensen Nyhuus og Jens Peter Hansen deltog ikke i dette punkt pga. afbud.

Skole- og uddannelsesudvalget, 12. juni 2018, pkt. 93:

Udsat til næste møde.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede i forbindelse med budgetvedtagelsen af budget 2018, at afsætte 1 mio. kr. årligt til at målrette at ikke-skoleparate børn kan få skoleudsættelse

Børn og familieudvalget behandlede sagen den 21. marts 2018, og fulgte forvaltningens indstilling:

- At forældrenes ansøgning om udsættelse af skolestart som udgangspunkt altid imødekommes
- At der udvikles en indsats overfor børn, hvor der er usikkerhed om tidspunkt for skolestarten, i perioden fra skoleindskrivningen i efteråret, til førskolestart i marts måned.
- At de ekstra midler anvendes til henholdsvis en medarbejder med fokus på aktionslæring, og til anvendelse i børnehaverne

Skole- og uddannelsesudvalget behandlede sagen den 24. april 2018, og besluttede at midlerne fordeles til formålet med 200.000 kr. til hvert af de 5 dagtilbud.

Når der er behov for at genbehandle sagen, skyldes det at beslutningerne i de 2 udvalg ikke er enslydende. Beslutningen i Skole- og uddannelsesudvalget om en fordeling af midlerne til de 5 dagtilbud, tager desuden ikke højde for de børn, som går i selvejende eller private institutioner.

Beslutningerne i de 2 udvalg peger på 2 muligheder for at anvende midlerne til de ikke-skoleparate børn, nemlig:

- En løsning hvor midlerne fordeles mellem børnehaverne.

- En løsning som fagligt understøtter arbejdet i institutionerne i nogle måneder. Der skal være tale om en løsning som ikke er ekskluderende i forhold til barnets øvrige aktiviteter og medvirken i et fællesskab, men som samtidig målrettes barnets behov i forhold til en kommende skolestart. Dette fokus skal både sikre en sammenhæng til skolestarten, og medvirke til at undgå at børnene går om i 0. klasse. Til indsatsen foreslås ansat en medarbejder, som arbejder konkret med opgaven med de pågældende børn, samt understøtter forældrenes i vurderingen af børnenes parathed, hvilket ligeledes sker i et samarbejde med institutionerne. Den resterende del af midlerne foreslås fordelt ligeligt til børnehaverne.

Økonomi

Byrådet har afsat 1 mio. kr. til ordningen

Punkt 111: Sprog vurdering for børn i dagtilbud og 0. klasse

28.06.00-A00-1-18

Resume

Undervisningsministeriet har udarbejde et nyt materiale til sprogvurdering af børn i 3-6 års alderen. På børneområdet og på skoleområdet anvendes i dag materialer, som er forskellige fra hinanden. Med sagen skal udvalget tage stilling til, om der fremover skal anvendes et nyt sprogvurderingsmateriale som blandt andet kan understøtte sammenhæng i overgang mellem dagtilbud og skole.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Skole- og Uddannelsesudvalget og Børne- og Familieudvalget

at Ministeriets sprogvurderingsmateriale implementeres i dagtilbud og 0.klasse

at alle fortsat tilbydes en sprogscreening

Børne- og familieudvalget , 6. juni 2018, pkt. 71:

Godkendt. Udvalget ønsker en orientering efter det første år efter indførelsen.

Henning Jensen Nyhuus og Jens Peter Hansen deltog ikke i dette punkt pga. afbud.

Skole- og uddannelsesudvalget, 12. juni 2018, pkt. 94:

Udsat til næste møde.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Forskning viser at arbejdet med sprog, og udviklingen af børns sproglige kompetencer er med til at sikre børnene et væsentligt grundlag for den videre uddannelse. Blandt andet er gode sprogkunderskaber vigtige for senere tilegnelse af læsning. Samtidig viser både udenlandsk og dansk forskning, at børn med sproglige problemer har øget risiko for at få problemer med tilegnelsen af læsning og dermed uddannelsesmæssige udfordringer. Der peges fra forskningens side på at:

- Mangelfulde talesproglige færdigheder har negativ indflydelse på børns trivsel i dagtilbud og skole.
- Børns tidlige sprogkunderskaber har sammenhæng med deres senere læsetilegnelse.
- Tidlig indsats i forhold til børns sprogtilegnelse har en stor effekt på barnets sproglige kunnen og senere læsetilegnelse.

Ifølge lovgivningen er der en forpligtelse til at sprogvurdere børn, hvor der er en bekymring for børnenes sproglige udvikling. I Randers tilbydes alle børn i dagtilbud en sprogscreening, herved sikres at alle børn vurderes ens.

Dagtilbudsområdet i Randers Kommune har sprogvurderet 2-5 årige børn med et materiale, som hedder TRAS siden sprogvurderinger blev lovpligtige i 2007.

Danmarks Evalueringsinstitut har i 2017 vurderet de forskellige sprogvurderingsredskaber på dagtilbudsområdet, og her er det tydeligt, at TRAS ikke længere lever op til at være et kvalitativt godt sprogvurderingsmateriale.

Ministeriet har nu frigivet det nye materiale, som er et forenklet sprogvurderingsmateriale, som er IT understøttet af firmaet Rambøll. Materialet kan anvendes i både dagtilbud og i forbindelse med skolestarten.

I Randers kommune har der på skoleområdet været gennemført sprogvurderinger i 0. klasse siden den blev gjort obligatorisk i aug. 2009. Der er på skolerne forskellighed i forhold til valg af sprogvurderingsmateriale

samt efterbehandling af data. Med et fælles vurderingsmateriale i dagtilbud og skole vil man kunne følge børnenes sproglige udvikling i overgangen samt have mulighed for at følge den sproglige udvikling for det enkelte barn over tid samt iværksætte de nødvendige sproglige tiltag. Desuden giver et fælles materiale mulighed for monitorere hele skoleområdet.

Forvaltningen anbefaler, at ministeriets nye sprogvurderingsmateriale implementeres i Randers både i børnehaverne og 0.klasse. Det har følgende fordele:

- Der sker en understøttelse af sammenhængen mellem dagtilbud og skole, som medvirker til at skabe en sammenhæng mellem skole og dagtilbud omkring børns trivsel, læring og udvikling
- Det bliver muligt at sammenligne data på tværs af institutionerne både internt i kommunen og at sammenligne med andre kommuner

Økonomi

Driften af sprogvurderingsmaterialerne finansieres af dagtilbud og skoleområdets centrale midler

Punkt 112: Spørgsmål om inklusion fra Autismeforeningen

17.00.00-G01-49-18

Resume

Landsforeningen Autisme, Kreds Østjylland, har den 24. juni 2018 sendt en henvendelse til Skole- og uddannelsesudvalget med en række spørgsmål vedrørende inklusion. Bjarne Overmark, Beboerlisten, har anmodet om, at spørgsmålene bliver besvaret på Skole- og uddannelsesudvalgets møde og på det efterfølgende byrådsmøde.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byrådet via Skole- og uddannelsesudvalget og Økonomiudvalget,

1. At svaret på spørgsmålene fra Landsforeningen Autisme, Kreds Østjylland tages til efterretning.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Landsforeningen Autisme, Kreds Østjylland har den 24. juni 2018 fremsendt en række spørgsmål vedrørende inklusion til Skole- og uddannelsesudvalget. Henvendelsen er vedlagt som bilag.

Bjarne Overmark, Beboerlisten, fremsendte den 24. juni 2018 følgende anmodning:

*"Til borgmesteren, direktionen og byrådet
Vedhæftede spørgsmål fra Elisabeth Sørensen, Landsforeningen Autisme, bedes besvaret på førstkommende møde i Skole og
Uddannelsesudvalget og på det efterfølgende byrådsmøde."*

Forvaltningen har fremsendt svar på Landsforeningen Autisme, Kreds Østjyllands spørgsmål på vegne af Skole- og uddannelsesudvalgets formand Steen Bundgaard den 5. juli 2018. Svaret tager udgangspunkt i de i loven foreskrevne procedurer omkring specialpædagogisk bistand. Svaret er vedlagt som bilag.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Henvendelse fra Landsforeningen Autisme

Notat med svar til Landsforeningen Autisme

Punkt 113: Høring af udkast til plan for udsatteområdet

27.00.00-A21-1-17

Resume

Socialområdet har udviklet et udkast til en plan for udsatteområdet i Randers Kommune under inddragelse af borgere, medarbejdere, Udsatteråd samt centrale samarbejdspartnere i kommunen. Udkast til plan for udsatteområdet indeholder et strategigrundlag samt syv indsatsområder, som skal sætte retningen for udviklingen af udsatteområdet i perioden 2018-2021. Socialudvalget besluttede på møde den 22. maj 2018 at sende udkast til plan for udsatteområdet i høring ved bl.a. skole- og uddannelsesudvalget. Høringsfristen er 31. august 2018.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til skole- og uddannelsesudvalget:

1. at udkast til plan for udsatteområdet drøftes i forhold til at afgive et eventuelt høringssvar

Skole- og uddannelsesudvalget, 12. juni 2018, pkt. 97:

Udsat til næste møde.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har taget initiativ til at udarbejde en plan for udsatteområdet. Center for Særlig Social Indsats er kerneleverandør på området og har en række tilbud for udsatte borgere. Der har ikke tidligere været en samlet plan for udsatteområdet, men organiseringen af alle tilbuddene for udsatte voksne under Center for Særlig Social Indsats giver anledning til at udvikle en plan for hele udsatteområdet.

Målgruppen for planen

Målgruppen for planen er borgere over 18 år, som er særlig socialt udsatte. Social udsathed defineres som tilstedeværelsen af flere og komplekse problemer som fx dårlig økonomi og gæld, sindslidelse, misbrug/afhængighed af alkohol og stoffer, hjemløshed, prostitution og mangelfulde sociale netværk. Borgere på udsatteområdet er således en bred og mangfoldig målgruppe, som både omfatter borgere, som primært er belastet af alkohol- eller stofmisbrug, til borgere med komplekse problemer på flere livsområder.

Indhold af planen

Kernen i planen er et fokus på samarbejde og koordination i overensstemmelse med socialudvalgets fokusområde om helhedsorienterede indsatser. Borgere på udsatteområdet kan få støtte af flere kommunale og frivillige aktører i Randers Kommune. Alle parter har en vigtig rolle i at støtte borgerne i at mestre eget liv, udnytte deres ressourcer og deltage aktivt i samfundet. Samarbejde og koordination er afgørende for, at vi i fællesskab kan lykkes med at nå borgernes ønsker og drømme for fremtiden.

Planen består af 7 indsatsområder i udviklingen af udsatteområdet i Randers Kommune i perioden 2018-2021:

1. Hurtig og fleksibel støtte: Vi ved, at en hurtig hjælp i nogen grad kan være med til at forhindre eller begrænse behovet for langvarig hjælp. Samtidig er der et udtrykt ønske fra Udsatterådet om mere fleksibel støtte til borgere på udsatteområdet.
2. Individuelle og fleksible boligløsninger: En passende og stabil boligsituation er en forudsætning for livskvalitet og trivsel. Borgere på udsatteområdet er borgere med forskellige ønsker og behov i forhold til bolig og støtte fra omverdenen. Randers Kommune vil arbejde for at understøtte borgernes behov for forskellige og fleksible bolig- og støttetilbud.
3. Rusmiddelbehandling der virker: Randers Kommune vil sætte fokus på implementeringen af Rusmiddelplanen. Det indebærer bl.a. et øget fokus på at styrke effekten af rusmiddelbehandlingen.
4. Tidlig indsats for unge på kanten: Jo tidligere vi kan hjælpe unge med belastninger som psykisk sårbarhed, misbrug og hjemløshed, desto bedre muligheder har vi for at undgå, at de unge oplever vedvarende problemer. Vi vil hjælpe de unge, så de kan komme til at leve et ungdomsliv på lige fod med deres jævnaldrende.

5. Flere i job eller uddannelse: Randers Kommune vil bl.a. i regi af udsatteområdet arbejde for at nå det nationale mål om, at flere skal være en del af arbejdsfællesskabet.
6. Randers for alle: Randers Kommune ser et potentiale i, at kommunale indsatser i højere grad bygger bro til civilsamfund.
7. Lige muligheder for sundhed: Randers Kommune vil understøtte, at borgere på udsatteområdet forbedrer deres livskvalitet og generelle sundhedstilstand.

Udover indsatsområderne indeholder planen også et strategigrundlag. Strategigrundlaget er et fælles fundament, som beskriver mission, værdier og vision for området. Strategigrundlaget tager afsæt i overordnede politikker og visioner, herunder Randers Kommunes "Politik for borgere med særlige behov" samt Social og Arbejdsmarkeds overordnede vision. På den måde er strategigrundlaget en oversættelse af overordnede strategier til konteksten på udsatteområdet. Strategigrundlaget er:

- Mission: Borgere på udsatteområdet skal have hurtig, effektiv og fleksibel støtte til de vanskeligheder og problemer, de oplever at have med henblik på at mestre eget liv bedst muligt.
- Værdier: De værdier, som skal kendetegne Randers Kommunes samspil med borgere, pårørende og samarbejdspartnere på udsatteområdet, er åbenhed, ordentlighed og udvikling.
- Vision: Randers Kommune understøtter borgere på udsatteområdet i at deltage aktivt i samfundet og udnytte deres ressourcer bedst muligt.

Det samlede udkast til plan for udsatteområdet er vedlagt som bilag til sagen.

Udvikling af plan for udsatteområdet

I udviklingen af udkast til plan for udsatteområdet har borgere, Udsatteråd, medarbejdere og Jobcenter Randers været inddraget i udviklingen af planen. Derudover er der afviklet et møde, hvor centrale samarbejdspartnere i Randers Kommune har haft mulighed for at komme med inputs til planen. Her var henholdsvis Jobcenter Randers (UUR, Udviklingshuset, Borgerservice), Børn og Skole (Skoleafdelingen og Myndighedscenteret) samt Sundhedsafdelingen inviteret.

Høringsproces

Udkast til plan for udsatteområdet er sendt i høring med høringsfrist 31. august 2018 hos følgende parter:

- Borgere
- Udsatterådet
- Handicaprådet
- Regionspsykiatrien Randers
- Beskæftigelsesudvalget
- Børne- og familieudvalget
- Omsorgsudvalget
- Skole- og uddannelsesudvalget
- Sundheds-, idræts- og kulturudvalget
- MED-organisationen på socialområdet
- MED-organisationen på arbejdsmarkedsområdet

Der afvikles et åbent borgermøde, hvor udkastet til den nye plan samt mulighederne for at lave høringssvar vil blive præsenteret. Borgermødet afvikles den 14. juni 2018 kl. 15.30-17.00 på Café Rusfri, Gammel Hadsundvej 1A, 8900 Randers. Der vil blive annonceret for borgermødet på Randers Kommunes hjemmeside og via opslag på tilbuddene på socialområdet.

Socialudvalget vil få fremlagt alle høringssvar og endeligt udkast til plan for udsatteområdet med forventet behandling 22. oktober 2018 og efterfølgende i byrådet 12. november 2018.

Økonomi

Omsætning af plan for udsatteområdet sker inden for de gældende budgetter for de involverede aktører på udsatteområdet.

Bilag

Udkast til plan for udsatteområdet

Punkt 114: Ledelsestid på skoler

17.00.00-000-1-18

Resume

Skole- og uddannelsesudvalget har på udvalgsmødet d. 15. maj 2018 bedt forvaltningen udarbejde et notat til udvalgets orientering om ledelsestid på folkeskolerne i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Skole- og uddannelsesudvalget,

1. at notatet om ledelsestid på folkeskolerne i Randers Kommune tages til efterretning.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Skole- og uddannelsesudvalget har på udvalgsmødet d. 15. maj 2018 bedt forvaltningen udarbejde et notat til udvalgets orientering om ledelsestid på folkeskolerne i Randers Kommune. Behandling af notatet er udsat fra udvalgets møde d. 12. juni 2018.

Fordelingen af ledelsestid til skolerne er oprindeligt godkendt på børn og skoleudvalgets møde d. 6. februar 2007, og er efterfølgende blevet revideret, bl.a. efter omlægningen af skolestrukturen i 2015. Ressourcer til ledelsestid afholdes fra en samlet central konto med ressourcer afsat specifikt til dette formål.

Forvaltningen har udarbejdet notatet "Ledelsestid på skoler", hvori der beskrives, hvordan ressourcer til ledelse tildeles på almen- og specialskoler samt SFO. Dette notat er vedlagt sagen. Desuden er bilaget "Fordelingsmodel Skoleledelse 2018-2019" vedlagt, hvori timetildelingen til ledelse på almen-skoler fremgår.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Ledelsestid på skoler

Fordelingsmodel Skoleledelse 2018_2019